

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola Velká Hleďsebe

Pohraniční stráže 95/221, 354 71 Velká Hleďsebe

Identifikátor školy: 600 066 479

Zřizovatel: Obec Velká Hleďsebe, Plzeňská 32, 354 71 Velká Hleďsebe

Školský úřad Cheb, Palackého 8, 350 02 Cheb

Termín konání komplexní inspekce: 18. až 26. října 1999

Čj.	051 198/99-1503
Signatura	ke1ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň

Následující hodnocení vyplynulo z hospitací provedených ve všech pěti třídách 1. stupně u všech vyučujících. Dále byly namátkově sledovány sešity žáků, výtvarné práce, notýsky a žákovské knížky. Hodnocení sledovaných jevů je souhrnné, pouze kvalita výuky německého jazyka a tělesné výchovy je hodnocena společně s druhým stupněm.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola. Obsah učiva ve sledovaných hodinách odpovídal požadavkům osnov a korespondoval s předloženými tematickými plány. Časová dotace jednotlivých předmětů byla v souladu s učebním plánem uváděného vzdělávacího programu. Při přípravě a plánování výuky vycházely učitelky z aktuálního složení třídy a dobré znalosti individuálních zvláštností žáků. Úkoly byly žákům zadávány v přiměřeném rozsahu.

Na prvním stupni je odučeno učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí 72 % z celkového počtu hodin. Zbývající výuku zajišťují tři vychovatelky školní družiny. Chybějící odbornost však neměla negativní dopad na úroveň práce se žáky.

Učebny jsou pro výuku vhodné. Některé jsou již zařízené novým nábytkem. Kromě učebnic je ve škole k dispozici málo pomůcek (nástěnné mapy a tabule k výuce). Vybavení kabinetu je převážně zastaralé. Vyučující si proto připravují některé pomůcky sami. Jedná se většinou o různé pracovní listy, obrazový materiál apod. Ve většině sledovaných hodin jich bylo využito účelně.

Upravené třídy poskytovaly žákům příjemné pracovní prostředí. V učebnách situovaných směrem k rušné hlavní silnici byla vyměněna okna. Přesto je v nich však patrný zvýšený hluk zejména v době, kdy je potřeba větrat. Okna jsou proti slunci opatřena žaluziemi, případně roletami. Ve dvou učebnách je poškozen povrch tabule a text byl v některých případech pro žáky hůře čitelný. Hodiny učitelky členily na kratší pracovní jednotky tak, aby po činnostech náročných na soustředění a pozornost následoval vždy kratší odpočinek spojený s uvolněním. V organizaci výuky byly porušeny některé psychohygienické zásady dané školským předpisem. Jednalo se o zkrácené přestávky mezi vyučovacími hodinami a ve třetím ročníku se žáci učili více než pět hodin v jednom sledu. Tyto nedostatky v organizaci chodu školy jsou podrobněji rozpracovány v kapitole Hodnocení kvality řízení - organizování. Přestávky trávili žáci většinou v učebnách, relaxační kouty ve třídách ani na chodbách zřízeny nejsou.

Všechny sledované hodiny naukového i výchovného charakteru byly velmi dobře organizačně i metodicky připravené a svým pojetím odlišovaly charakter práce v jednotlivých ročnících. Stanovené cíle odpovídaly schopnostem žáků, učitelky řídily výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo střídání rozličných činností, objevila se např. skupinová práce, soutěživé a herní prvky, dramatizace textu. Učitelky využívaly názorné pomůcky (většinou vlastní výroby), které jsou ve všech fázích hodiny nezbytné. Žáci měli prostor pro vlastní iniciativu, byli zapojováni do vyvozování nového učiva. Starší žáci byli vedeni k samostatnému vyhledávání informací (práce s mapou, přírodovědným atlasem apod.), připravovali referáty k probíranému tématu. V hodinách byl patrný i individuální přístup, vyučující rozlišovali úkoly pro aktivnější a rychlejší žáky, zvýšenou péči věnovali také pomalejším. Ve všech sledovaných hodinách byla výuka věcně správná.

Vyučující nenásilným přirozeným způsobem motivovali žáky ke spontánní spolupráci většinou v duchu zásady „škola hrou“. Průběžně ověřovali pochopení učiva, velkou pozornost věnovali čtení s porozuměním. Vhodně uplatňovali i mezipředmětové vztahy a v přirozených situacích

posilovali vztah žáků k místu bydliště. Žáci byli často hodnoceni za snahu a pokrok pochvalou, povzbuzením i klasickým známkováním. K uvědomování chyb byli vedeni taktně a citlivě. Pozornost byla ze strany vyučujících věnována také písemným projevům žáků. Klasifikace odpovídala jejich úrovni a zohledňovala i obtížnost zadání.

Vyučující svým hezkým vztahem k žákům a přirozenou autoritou umocňovali přátelskou atmosféru v hodinách. Rozvíjeli komunikativní schopnosti žáků, učili je argumentovat. Zejména v nižších ročnících klidně a trpělivě upevňovali jejich dovednosti. Žáci se na vyučující obraceli s důvěrou o radu a pomoc. Byli ukázněni, zdvořilí a respektovali dohodnutá pravidla.

Plánování a příprava výuky na 1. stupni jsou s ohledem na převažující pozitiva velmi dobré. Stejně je hodnocena i personální oblast. Psychohygienické podmínky jsou negativně ovlivňovány zkrácenými přestávkami. Spolu s materiálními podmínkami jsou na průměrné úrovni. Z uvedeného zjištění vyplynulo, že učivo je žákům většinou předkládáno zajímavým a přitažlivým způsobem. Organizování, využívání rozmanitých metod a forem práce, ale také motivování, způsob hodnocení žáků i úroveň vzájemné komunikace jsou na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání na 1. stupni je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

2. stupeň

Český jazyk

Předmět je vyučován ve všech ročnících druhého stupně čtyři hodiny týdně, nejvíce dotována je jazyková složka (dvě hodiny), literární a stylistické výuce je věnováno po jedné hodině týdně. Časová dotace je v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učivo je rozčleněno do tematických plánů, ty jsou kvalitně zpracovány.

Učivo je rozšiřováno v rámci volitelného předmětu Literárně dramatické činnosti, určeného pro žáky osmého a devátého ročníku.

Český jazyk vyučuje ve všech ročnících druhého stupně jediná učitelka, plně odborně i pedagogicky způsobilá.

Hodiny probíhaly v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Místnosti působí velmi pěkným estetickým dojmem, všude je dostatečně čisto, teplo, světelné podmínky jsou vyhovující. Učební pomůcky si vyučující připravuje většinou sama. Používá fólie pro doplňovací cvičení a často poskytuje žákům rozmnožené rozšiřující texty. Mimo to jsou žáci vybaveni dostatečným množstvím učebnic. Doplňující literatura ze školní knihovny je k dispozici jen minimálně, fondy obsahují většinou jen publikace pro výuku na prvním stupni. V době inspekce nebylo zaznamenáno použití didaktické techniky.

Hodiny českého jazyka jsou ve většině začleněny do rozvrhu vyučovacích hodin v souladu se zásadami duševní hygieny, pouze v jednom případě (6. třída) je hodina zařazena na konec vyučovacího dne a následuje bezprostředně po dvouhodinové výuce tělesné výchovy. Při samotné výuce jsou velmi dobře využity chvíle soustředění a uvolnění, zařazeny jsou relaxační chvíle.

Organizace hodin je účelná, vyučující řídí výuku promyšleně. Použité formy a metody jsou převážně frontální, zařazovány jsou efektivně. Časté zadávání samostatné činnosti vede žáky k aktivnímu vyhledávání informací, ti je však mnohdy neumějí vztáhnout k probíranému učivu. Prostor k procvičení učiva všech složek předmětu dává často zařazovaný všestranný jazykový rozbor, který je díky pojetí vyučující pro žáky přitažlivý.

Styl výuky je motivační, vyučující žáky často chválí a povzbuzuje. Řízených rozhovorů

a diskusí využívá k výchovnému působení, často navazuje na čtenářské i životní zkušenosti žáků. Klasifikace ústního projevu v rámci hodin českého jazyka je převážně motivační, žáci jsou většinou pozitivně hodnoceni i v písemných projevech. V kontrolovaných diktátech se objevuje velká frekvence obtížných pravopisných jevů a někteří žáci jsou pak v této činnosti pravidelně neúspěšní.

Žáci jsou velice slušní a ukáznění, vyučující je jimi plně respektována pro svůj klidný nekonfliktní přístup. Hodiny probíhaly v aktivní pracovní atmosféře, předmět je většinou žáků evidentně oblíben.

Plánování a příprava výuky českého jazyka vykazují převahu pozitivních prvků, velmi dobré jsou personální podmínky. Pouze průměrné úrovně dosahují podmínky materiální a psychohygienické. Organizace a použití forem a metod výuky jsou velmi dobré, stejně tak motivace a hodnocení žáků. Komunikace a atmosféra při výuce mají nadprůměrnou úroveň.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyk

Ve škole jsou do učebního plánu zařazeny dva cizí jazyky - anglický a německý, oba vyučované od čtvrtého ročníku. Ve všech třídách je cizí jazyk vyučován tři hodiny týdně. Hodinové dotace předmětu odpovídají schváleným učebním dokumentům. Jazykové učivo je rozpracováno ve všech ročnících do tematických plánů v souladu s učebními osnovami. Výuka anglického jazyka v osmém a devátém ročníku probíhá v rozporu s učebními dokumenty (Základní škola) ve společné skupině, na základě jednotného tematického plánu. Tímto způsobem se výuka uskutečňuje od školního roku 1996/97. Výsledky učení nebyly v rámci inspekce sledovány, nelze proto posoudit, zda jsou znalosti žáků na úrovni osmého nebo devátého ročníku. Výukové cíle jsou v tomto případě nepřiměřené pro žáky obou věkových kategorií (v osmém ročníku příliš náročné, v devátém naopak náročnost nutně stagnuje).

Výuku cizích jazyků zajišťují dvě vyučující, jedna plně odborně i pedagogicky způsobilá, druhá bez odborné způsobilosti.

Výuka probíhá v běžných učebnách, působících velmi dobrým estetickým dojmem. Učebních pomůcek je nedostatek, vyučující si je většinou připravují samy (kartičky se slovní zásobou, rozmnožené texty písní a cvičení), využíván byl kazetový magnetofon pro nácvik výslovnosti.

V rozporu s psychohygienickými zásadami jsou oba jazyky vyučovány po dvě hodiny za sebou v 6. třídě, v 9. třídě je německý jazyk zařazen do poslední hodiny dopoledního vyučování a v rozporu se školskými předpisy trvá tato vyučovací hodina 65 minut. Zmíněná hodina se pak sčítá s hodinou, konanou v jiný den a trvající 70 minut, do počtu tří vyučovacích hodin týdně. Tento nedostatek byl odstraněn v průběhu inspekce. Další hodiny jsou do rozvrhu zařazeny správně.

Při samotné výuce jsou psychohygienické zásady dodržovány, vyučující zařazují dostatečné množství relaxačních prvků, často střídají jednotlivé činnosti.

Vyučující využívají dostatek různých forem a metod, frontální výklad a opakování jsou zařazovány účelně, často se objevuje skupinová práce. Žáci jsou důsledně vedeni k samostatné práci s informací. Gramatické poučky jsou předávány nenásilnou formou, jazyková teorie je zařazována do přirozených komunikačních situací. Vyučující dbají na správnou výslovnost, přiměřeně procvičují písemný projev.

Žáci jsou motivováni častým využíváním herních a soutěživých prvků především v oblasti rozšiřování slovní zásoby. Při těchto činnostech těchto jsou velmi aktivní a reagují spontánně.

Vyučující hodnotí znalosti žáků průběžně, objevuje se více slovního povzbuzení než klasického známkování. Se žáky se většinou pracuje ve stejném tempu i rozsahu, individuální práce s talenty či slabými žáky nebyla zaznamenána.

Obě vyučující komunikují se žáky velmi přátelsky, hodiny se odehrávají v klidné atmosféře. Žákům je dán dostatečný prostor pro sebevyjádření, mají k vyučujícím důvěru a často se k nim obracejí o radu či vysvětlení.

Plánování a příprava výuky cizích jazyků obsahují výrazný nedostatek v podobě spojení výuky dvou ročníků. V ostatních případech má tato oblast průměrnou úroveň, celkově je hodnocena jako ještě vyhovující. Personální podmínky jsou velmi dobré, materiální podmínky jsou na běžné úrovni. Při zařazení výuky jazyků do rozvrhu hodin byly v některých případech porušeny psychohygienické zásady, oblast podmínek výuky je celkově hodnocena jako průměrná. Organizace, formy a metody výuky mají nadprůměrnou úroveň, výraznou převahu pozitiv má i oblast motivace a hodnocení žáků, velmi dobrá je komunikace v rámci výuky.

Kvalita vzdělávání v předmětu cizí jazyk je celkově dobrá.

Matematika

Týdenní hodinové dotace předmětu i obsah učiva jsou v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Časové rozvržení učiva respektuje náročnost probíraných tematických celků. Stávající učební plán poskytuje navíc dostatek prostoru pro důkladné procvičení obtížnějších partií a případné zvolnění tempa výkladu učiva. Hospitované hodiny byly velmi dobře odborně i metodicky připraveny. Probíhaly s ohledem na úroveň schopností většiny žáků jednotlivých tříd.

Výuku zajišťují dvě zkušené vyučující, obě plně odborně i pedagogicky způsobilé. Jejich vysoká odborná i metodická erudice a koncepční práce vytvářejí předpoklady pro velmi solidní úroveň výuky (měřeno samozřejmě s ohledem na specifické podmínky školy).

Materiální podmínky výuky jsou na standardní úrovni, pokud se týká učebnic a didaktické techniky. Odborná knihovna zatím nebyla zřízena. Velmi dobrá je estetická úroveň nových učeben v půdních prostorách školy. Psychohygienické zásady výuky zcela respektovány nejsou. Většina vyučovacích hodin má optimální rozvrhové zařazení, některé jsou však nevhodně zařazeny jako závěrečné hodiny dopolední výuky. V průběhu zhlédnutých hodin byly psychohygienické zásady respektovány.

Z metodického hlediska byla základem všech hospitovaných hodin frontální forma výuky se snahou po aktivizaci žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Společným pozitivním rysem byla rovněž snaha o maximální srozumitelnost výkladu a praktické pojetí učiva mj. vhodnou skladbou a četností úloh. S ohledem na dispozice žáků bylo důkladné procvičování probíraného učiva, stejně jako spíše volnější pracovní tempo, zcela na místě. Obě vyučující dbají na obsahovou pestrost a zajímavost svých hodin. Snaží se co nejčastěji uplatňovat pozitivní motivaci, rozhodně častěji žáky chválí, nežli naopak. V nižších ročnících využívají přirozené hravosti a soutěživosti žáků. V hodnocení tradičně převažuje písemné zkoušení. Četnost známek poskytuje dostatek informací o prospěchu žáků.

Odpovídající pozornost je ze strany vyučujících věnována čtvrtletním písemným prověrkám i úrovni žákovských sešitů po formální a obsahové stránce.

Hospitované hodiny charakterizoval oboustranně vstřícný a přátelský způsob komunikace, takže i průměrně nadaní žáci mohli absolvovat vyučovací hodiny bez nežádoucího stresu.

Žáci posledního ročníku absolvovali vědomostní test s průměrnou úspěšností přibližně 43 %.

Výsledky testu byly porovnány s klasifikací jednotlivých žáků. Je možné je využít i k porovnání práce obou tříd. S ohledem na podmínky výuky a možnosti žáků lze celkové výsledky hodnotit jako průměrné. Je ovšem nutno zohlednit skutečnost, že žáci absolvovali podobný test vůbec poprvé a individuální výkony zejména lepších žáků tak v tomto případě zůstávají za jejich skutečnými možnostmi.

Plánování a příprava výuky matematiky jsou na velmi dobré úrovni, stejně jako její personální zajištění. Běžnou úroveň mají materiální a psychohygienické podmínky. Velmi dobrou úroveň má rovněž odborná i metodická stránka výuky, z pohledu organizace vyučovacích hodin, užívaných metod a forem práce se žáky, jejich motivace a také komunikace s nimi. Na základě výsledků zadaných testů v devátých třídách jsou výsledky výuky s ohledem na možnosti a podmínky výuky celkově dobré.

Kvalita vzdělávání v předmětu matematika je celkově velmi dobrá.

Fyzika a chemie

Oba přírodovědné předměty jsou vyučovány ve všech ročnících druhého stupně v souladu se zvoleným učebním programem s odpovídající hodinovou dotací i předepsaným obsahem učiva. Časové rozvržení učiva respektuje rozdílnou náročnost probíraných tematických celků, v jejichž závěru jsou zařazena praktická cvičení.

Předmětům vyučuje trojice plně odborně i pedagogicky způsobilých vyučujících, celkově na velmi solidní odborné i metodické úrovni. Nutno ocenit iniciativu učitelů vytvořit pro oba předměty, nově ve škole vyučované, potřebné materiální podmínky.

Standardní materiální zázemí je postupně budováno ve společné odborné učebně v suterénu školy. V době konání inspekce bylo výrazně lepší vybavení pro výuku fyziky (mj. zásluhou obětavé vyučující za přispění žáků i jejich rodičů). Používané učebnice jsou v obou předmětech na velmi dobré úrovni. Vybavení odborné učitelské knihovny je zatím nedostačující. Z didaktické techniky byl v hospitovaných hodinách využíván zpětný projektor. Z hlediska respektování psychohygienických zásad jsou v osmém ročníku hodiny chemie nevhodně zařazeny ve dvou po sobě následujících dnech, navíc jako koncové (ve čtvrtek a v pátek).

Z hlediska metodiky je nutno vyzdvihnout experimentální a aplikační pojetí výuky. Ve všech hospitovaných hodinách žáci řešili praktické úlohy. S výjimkou jedné hospitované hodiny bylo součástí výkladu experimentální ověřování jevů či poznatků uváděných v učebnici. Dalším pozitivním rysem výuky byla snaha vyučujících o maximální srozumitelnost výkladu, využití praktických poznatků a zkušeností samotných žáků a konečně vysoká pracovní efektivita s důrazem na aktivizaci žáků. Rezervy se týkají systematické a výraznější motivace žáků (vstupní i průběžné) s orientací na jejich pozitivní vztah k předmětu. Hodnocení žáků při zkoušení bylo přiměřené, pozitivní motivace ale chyběla při zadávané samostatné práci.

Vyučovací hodiny charakterizoval vesměs bezprostřední, vstřícný a přátelský způsob vzájemné komunikace a nestresové pracovní klima.

Plánování a příprava výuky jsou u obou předmětů na velmi dobré úrovni, stejně jako personální a psychohygienické podmínky. Díky společné aktivitě vyučujících se neustále zkvalitňuje materiální zázemí, již stávající stav je vyhovující, přednost by měla mít v tomto ohledu výuka chemie. Nadprůměrnou úroveň má organizační a odborná stránka výuky, stejně jako interakce a komunikace v hodinách. Dobrá je úroveň hodnocení a motivace.

Kvalita vzdělávání v předmětech fyzika a chemie je velmi dobrá.

Přírodopis a zeměpis

Týdenní hodinová dotace výuky obou předmětů je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Obsah učiva, který je rozpracován do tematických plánů pro jednotlivé ročníky, odpovídá učebním osnovám.

Přírodopis a zeměpis ve škole vyučuje jediná učitelka, která je pedagogicky i odborně způsobilá pouze pro výuku přírodopisu. Má krátkou pedagogickou praxi. Od doby ukončení studia neprošla žádným dalším odborným vzděláváním. Při nástupu na tuto školu jí nebyla poskytnuta žádná metodická pomoc ze strany vedení školy.

Výuka probíhala v běžných kmenových třídách, které jsou vybaveny starším i moderním nábytkem. Velkým problémem je naprostý nedostatek nejzákladnějších učebních pomůcek, didaktické techniky a audiovizuálních přístrojů. Učebnice pro jednotlivé ročníky jsou vybrány z edičních programů více nakladatelů a tvoří ucelené řady.

Učebny jsou světlé a prostorné. Výuka v místnostech situovaných k silnici je rušena hlukem z husté dopravy. Předmět je v rozvrhu hodin začleněn v souladu s psychohygienickými zásadami. Snaha naučit žáky co nejvíce ale vedla v hodinách k rychlému pracovnímu tempu s malou možností relaxace.

Organizace hodin byla nevyvážená. Při ústním zkoušení byl u tabule pouze jediný žák, ostatní jen pasivně přihlíželi, otázky do písemných testů byly žákům diktovány. Výkladová část byla dlouhá a většinou končila zvoněním, nezbyval čas na zopakování ani na zhodnocení. Všechny vyučovací hodiny byly vedeny frontálně. Výklad byl zajímavý, ale příliš faktografický, žáci byli zahlcováni množstvím odborných údajů. Oživením hodin byly soutěžní testy. Kontakt se třídou byl limitován zvykem vyučující při výkladu sedět za katedrou s výjimkou občasného zápisu na tabuli. Výuka byla věcně i odborně správná.

Snaha i nadšení vyučující a obecná oblíbenost předmětů byly hlavními motivujícími prvky. Ty byly doplňovány občasnými příklady z praxe, pochvalami žáků při zdařilé odpovědi a drobnými vědomostními soutěžemi. Hodnocení žáků při ústním zkoušení bylo objektivní, klasifikaci vyučující zdůvodňovala a známky zapisovala do žakovských knížek. V hodnocení žáků převažuje písemné zkoušení. Četnost známek poskytuje dostatek informací o jejich prospěchu.

V hodinách převažovala snaha o vstřícný a přátelský způsob komunikace se žáky. Odezva z jejich strany v některých částech hodin nebyla adekvátní postojům vyučující a docházelo ke konfliktním situacím mezi oběma stranami.

Žáci devátých tříd absolvovali vědomostní test ze zeměpisu, v němž uspělo ve třídě IX. A 41 % žáků, ve třídě IX. B pak 44 % žáků. Nejlepší individuální výkon byl 95 %, nejslabší úspěšnost byla 25 %. S ohledem na místní podmínky lze celkově výsledky výuky hodnotit jako průměrné.

Plánování a příprava výuky jsou na průměrné úrovni. Personální podmínky jsou dobré, materiální podmínky jsou s ohledem na převahu negativ ještě vyhovující. Dobré jsou psychohygienické podmínky i organizace, formy a metody výuky. Pozitiva a negativa jsou v rovnováze i v oblasti motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Kvalita vzdělávání v předmětech přírodopis a zeměpis je celkově dobrá.

Praktické činnosti

Předmět je vyučován ve všech ročnících druhého stupně ve dvouhodinovém celku jednou za čtrnáct dní. Počet vyučovacích hodin odpovídá učebnímu plánu. Tematické plány, které předložili jen dva vyučující ze tří, odpovídají osnovám. Všichni vyučující museli naplánovat výuku vzhledem k prostorovým a materiálním možnostem školy. Obsah učiva je v souladu se

zvoleným vzdělávacím programem.

Vyučující nesplňují podmínky předepsané odborné způsobilosti k výuce předmětu. Jsou však manuálně zruční a nápadití a jejich chybějící kvalifikace zásadním způsobem negativně neovlivnila úroveň výuky. Odbornost si dalším vzděláváním nezvyšují.

Škola zatím nemá odbornou učebnu, dílnu ani kuchyňku. Výuka proto probíhá v kmenových učebnách. Vybavení pro předmět je minimální. Tento nedostatek je nahrazován ze zdrojů vlastních pomůcek a materiálu, které žákům poskytují rodiče.

Třída se pro tento předmět dělí na skupiny chlapců a děvčat. Hodiny jsou do rozvrhu zařazeny v souladu s psychohygienickými zásadami většinou v kombinaci s tělesnou výchovou. Výuka byla organizována v přiměřeném tempu s dostatečnou možností odpočinku. Psychohygienické podmínky jsou dobré.

Organizace výuky vycházela u všech vyučujících z materiálových a prostorových možností. Ve většině hodin se žáci zabývali jednoduchou praktickou činností. Rozsah teoretické části byl úměrný obtížnosti zadávaného úkolu. Všichni vyučující činnost věcně vysvětlili a předvedli. Jejich pokyny byly žákům jasné a srozumitelné. Žáci pracovali převážně v malých skupinách, v některých případech ve dvojicích nebo individuálně.

Hlavní motivací byla pochvala, soutěživost ve skupině nebo ve dvojici a ukázka zdařilého výrobku. Slovní hodnocení bylo průběžné, kvalitu dokončených výrobků hodnotili učitelé známkami. V klasifikaci převažovaly výborné a chvalitebné, což žáky pozitivně motivuje.

Výuka probíhala v kamarádském duchu, žáci byli spontánní a aktivní. Učitelé respektovali jejich individuální pracovní tempo a rozvíjeli smysl pro vzájemnou spolupráci.

Plánování a příprava výuky jsou na dobré úrovni. Personální a psychohygienické podmínky jsou průměrné, materiální podmínky ještě vyhovující. Velmi dobrá byla organizace, formy a metody výuky. Motivace a hodnocení spolu s interakcí a komunikací jsou také spíše nadprůměrné.

Kvalita vzdělávání v předmětu praktické činnosti je celkově dobrá.

Práce na počítačích

Předmět je zařazen do rozvrhu hodin jako povinně volitelný a byl nabídnut žákům sedmé a osmé třídy. Dvě vybrané skupiny jsou tomuto předmětu vyučovány po dvou hodinách týdně. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů a jsou řádně plněny.

Povinně volitelný předmět Práce na počítačích vyučuje jediný vyučující, který je externím zaměstnancem školy. Je pedagogicky způsobilý, odborná způsobilost mu chybí.

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně, která je vybavena osmi moderními počítači a odpovídajícím nábytkem. Další učební pomůcky s výjimkou tabule v odborné učebně nejsou. Žáci neměli učebnice.

Práce na počítačích je zařazena do rozvrhu podle psychohygienických zásad. Žáci pracují u počítačů ve dvojicích. Tento způsob dovoluje časté střídání činností a umožňuje relaxaci. Vzhledem k vybavení učebny jsou skupiny tvořeny optimálním počtem žáků. Role vyučujícího je ztížena nevhodným uspořádáním pracovních stolů, při kterých žáci sedí zády k učiteli.

Organizace vyučovacího času je zaměřena především na praktické zvládnutí základních dovedností při manipulaci s počítačem. Krátké teoretické pasáže jsou ihned procvičovány. Získané poznatky žáci libovolným způsobem zapisovali do sešitů, které vyučující nekontroloval.

Hlavním motivujícím činitelem byla rychlost a úspěšnost zvládnutí zadaného úkolu, které učitel umocňoval pochvalou. Ta byla dominantní při hodnocení, protože do této doby nebyli žáci

průběžně klasifikováni.

Při hodinách převažoval vstřícný a přátelský způsob komunikace mezi žáky a učitelem, který se občas změnil v neuspořádaný dialog. V těchto částech vyučovací jednotky žáci nerespektovali společenské zásady komunikace a byli učitelem často napomínáni.

Plánování, příprava výuky a personální podmínky jsou dobré. Materiální a psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Motivace a hodnocení odpovídají charakteru předmětu a jsou spíše nadprůměrné. Interakce a komunikace jsou na průměrné úrovni.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu práce na počítačích hodnocena jako dobrá.

Dějepis

Předmět je vyučován v každém ročníku druhého stupně dvě hodiny týdně. Členění učiva je v souladu s osnovami a učebními plány vzdělávacího programu. Tematický plán učiva devátého ročníku byl přizpůsoben skutečnosti, že v minulém školním roce nebyla dobrána látka osmého ročníku. Učivo bylo tedy doplněno na začátku tohoto školního roku.

Dějepis vyučují dvě učitelky, které nemají pro výuku předmětu odbornou způsobilost. V průběhu inspekce proběhly hospitace u obou vyučujících.

Odborná pracovna pro výuku dějepisu není ve škole zřízena, výuka proto probíhala v kmenových třídách. Ty nejsou pro daný předmět tematicky ani motivačně vybavené. V průběhu výuky byly učebnice využívány funkčně. Probírané učivo bylo doplňováno ve většině hodin vhodným názorem, což zvyšovalo aktivitu a zájem žáků. Učitelky využívaly převážně pomůcky (literatura, nákresy, předměty) ze svých zdrojů. Vybavení školního kabinetu pro předmět je nevyhovující, obsahuje jen několik map a historicky zaměřených publikací. Z hlediska dodržování psychohygienických zásad jsou v rozvrhu šestého až osmého ročníku hodiny dějepisu nevhodně zařazeny ve dvou po sobě následujících dnech, v šestém ročníku navíc jako poslední (ve čtvrtek a v pátek).

Cíle sledovaných hodin obsahově odpovídaly učebním osnovám, zřejmá byla návaznost na dřívější učivo. Hodiny byly dobře připraveny i organizačně zajištěny. Převládaly v nich frontální postupy. Vyučující často zadávaly problémové otázky, využívaly řízených rozhovorů k opakování a upevňování probírané látky a zajímavě učivo doplňovaly. Byla zajištěna zpětná vazba. V hodinách chybělo závěrečné zhodnocení práce třídních kolektivů i jednotlivých žáků.

Motivace i stimulační účasti žáků byly u obou vyučujících zřejmé, odezvu však našly většinou jen u žáků nižších ročníků. Mluvní projevy žáků byly spíše sporé, na otázky vyučujících odpovídali většinou jedním slovem. Vztah vyučujících a žáků byl velmi dobrý, komunikace probíhala v atmosféře důvěry. Žáci projevovali o předmět zájem, jejich znalosti a vědomosti byly na odpovídající úrovni. V průběhu inspekce byly kontrolovány i písemnosti žáků. Záznamy do sešitů jsou prováděny jednak průběžně, jednak v závěrečných částech hodin. Jejich úroveň je podprůměrná, v některých případech se objevily zápisy neúměrně dlouhé. Vyučující je většinou nekontrolují, nahodile jim věnují pozornost při zkoušení žáka.

Plánování a příprava výuky dějepisu jsou na velmi dobré úrovni. Personální podmínky jsou dobré, vybavení pomůckami je ještě vyhovující. Psychohygienické podmínky negativně ovlivňuje zařazení hodin předmětu v rozvrhu, proto jsou hodnoceny jako dobré. V oblasti motivace a způsobu hodnocení jsou pozitiva a negativa v rovnováze. Stejně je hodnocena i úroveň spolupráce mezi žáky a pedagogy.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu dějepis na dobré úrovni.

Občanská výchova

Hodinová týdenní dotace výuky občanské výchovy je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu. Členění učiva v tematických plánech odpovídá učebním osnovám.

Výuku zajišťuje pedagogicky i odborně způsobilá učitelka s roční pedagogickou praxí. Plánované úkoly stanovené v úvodních částech hodiny byly přiměřené věku žáků i složení tříd.

Vyučování probíhalo v účelně vybavených kmenových třídách. Vyučující často využívala řady svých názorných pomůcek a učebního materiálu (pracovní texty, křížovky, ankety, výstřižky z novin apod.). Škola nemá pro výuku tohoto předmětu dostatečné množství pomůcek. Pracovní prostředí bylo pro žáky z hlediska psychohygieny vhodné.

Všechny sledované hodiny byly dobře připravené. Výuka probíhala většinou formou řízeného rozhovoru. Stálá aktivizace žáků a zadávání problémových úkolů nutily k formulování vlastních názorů a závěrů, k vyjadřování pocitů a hodnocení situací, které vycházely vždy ze životní reality. V průběhu hodin se objevovaly mezipředmětové vztahy. Prověřování znalostí žáků probíhalo většinou frontálně. Vždy byla respektována zásada přiměřenosti. Žáci měli prostor také pro samostatnou práci. V nejvyšším ročníku byla zřejmá snaha vyučující rozvíjet komunikativní dovednosti žáků i formou hry. V závěru hodin chybělo zhodnocení práce. Z nového učiva jsou pořizovány záznamy do sešitů. Text je žákům pouze diktován bez poznámek zapsaných na tabuli. Sešity kontrolovány nejsou. V některých případech jsou vedeny na velmi nízké úrovni.

V plánování a přípravě výuky převažují pozitiva. Také personální podmínky jsou velmi dobré. Psychohygienické podmínky výuky jsou dobré. Hodnocení úrovně materiálních podmínek snižuje nedostatečné vybavení školy pomůckami. Podmínky výuky jsou celkově na dobré úrovni. Organizace, metody a formy výuky jsou na průměrné úrovni. Důležitá nedostatky se projevíly v hodnocení a kontrole žáků. Motivace a hodnocení jsou celkově také průměrné.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětu občanská výchova je dobré.

Hudební výchova

Hudební výchova je vyučována jednu hodinu týdně ve všech ročnících druhého stupně. Dotace hodin odpovídá učebnímu plánu.

Veškerou výuku na 2. stupni zajišťuje vyučující, která nemá odbornou způsobilost a ve škole začala vyučovat od října tohoto školního roku. S podmínkami výuky se v době konání inspekce seznamovala.

Sledované hodiny byly odučeny v odborné pracovně, která slouží také pro výuku výtvarné výchovy. Svou výzdobou a celkovým estetickým působením není na patřičné úrovni. Pomůcky jsou uloženy ve skříňce přímo v učebně, samostatný kabinet pro předmět ve škole není. K dispozici je málo pomůcek a ani jejich různorodost, důležitá pro všechny složky předmětu, není zcela vyhovující. Některých učebnic (pro 9. ročník) je nedostatek. Psychohygienická pravidla výuky byla v průběhu hodin dodržována. Vyučující dbala na větrání, relaxaci i na častou změnu činností a zařazování jednotlivých složek předmětu.

Všechny navštívené hodiny byly velmi dobře připraveny a provedeny. Výuka je organizována moderním způsobem. Je zaměřena ve všech ročnících jak na oblast teoretickou, tak na kultivaci pěveckých i poslechových dovedností. Ke zpěvu je využíván hudební doprovod. Vhodně byly zařazovány mezipředmětové vztahy, poslechové ukázky s následným rozborem a nácvik tanečních prvků.

Komunikace žáků v hodinách byla velmi dobrá, většina projevovala zájem o předmět. Jejich

aktivity byly umocněny hudebními hrami, soutěžemi a hádankami. Hodnocení jednotlivých činností bylo nenásilné, prováděné s ohledem na aktuální možnosti žáků.

Dovednosti, porozumění i orientace žáků v základních hudebních pojmech nebyly dobré. Patrná je absence dřívějšího procvičování a opakování dovedností a znalostí z nižších ročníků. Na spíše podprůměrné úrovni jsou také intonační, rytmické a dechové dovednosti. Žáci nejsou vybaveni sešity nebo volnými listy pro zápis hudebních pojmů, not, základního učiva. První zápisy byly provedeny až s novou vyučující.

Plánování a příprava výuky jsou na velmi dobré úrovni. Personální podmínky jsou dobré, materiální podmínky ještě vyhovující. Psychohygienické podmínky jsou na běžné úrovni. Výrazná převaha pozitiv se projevila v organizaci, v použitých metodách a formách výuky. Také motivace a hodnocení žáků mají nadprůměrnou úroveň. Dovednosti žáků jsou spíše podprůměrné, což způsobilo nedůsledné procvičování a opakování učiva v uplynulém období.

Kvalita vzdělávání v předmětu hudební výchova je celkově na dobré úrovni.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován ve všech ročnících prvního i druhého stupně dvě hodiny týdně. Je organizován v jediném dvouhodinovém celku. Počet vyučovacích hodin odpovídá učebnímu plánu. Předložené tematické plány byly ve shodě s učebními osnovami.

Výuku na prvním stupni zajišťují odborně i pedagogicky způsobilé vyučující. Tělesnou výchovu na druhém stupni vyučují dva pedagogové bez předepsané odborné kvalifikace. Oba mají poměrně krátkou pedagogickou praxi. Přesto, že nejsou odborně způsobilí, nenavštěvují akce dalšího vzdělávání. Ze strany vedení školy jim nebyla poskytnuta metodická pomoc.

Výuka probíhá v zimním období v tělocvičně, která je umístěna mimo objekt školy. Má velmi malé rozměry a to učitelům ztěžuje přípravu i vedení hodin. Tělovýchovného náčiní je nedostatek. Pozemek v bezprostředním okolí školy není zatím pro výuku tělesné výchovy vybaven.

Zařazení tělesné výchovy do rozvrhu hodin pouze jednou týdně ve dvouhodinovém celku neodpovídá psychohygienickým zásadám. Jiné řešení však v současné době patrně nebude možné realizovat, protože přesuny do tělocvičny jsou časově náročné. Nedostatky se objevují i v rozvrhu hodin, kde je zbytečně tento předmět zařazován uprostřed výuky a koncové hodiny některých tříd druhého stupně (např. ve čtvrtek a v pátek) zůstávají volné, stejně jako některé dny s odpolední výukou. Vyučující nechali v několika případech cvičit žáky z druhého stupně ve špinavé obuvi. Ani cvičební úbory neodpovídaly správným hygienickým zásadám. Někteří žáci se nepřevlékli a cvičili v běžném oblečení (svetry, halenky apod.).

Výuka tělesné výchovy na prvním stupni probíhala venku v okolí školy (za příznivého počasí) nebo v tělocvičně. Přesun na určené místo byl rychlý, vhodně motivovaný. Pohybové dovednosti žáků, jejich obratnost a vytrvalost byla rozvíjena při různých pohybových aktivitách. Vysokou efektivitu výuky pozitivně ovlivnily nejen promyšlená organizace a nápaditá motivace, ale i zapojování vyučujících do pohybových her. Výuka na prvním stupni byla dobře připravená. Učitelky zařazovaly různé organizační formy, žáci rychle a správně reagovali, s chutí plnili pokyny.

Základním organizačním problémem výuky v tělocvičně je udělat z dvouhodinového celku jen prodlouženou hodinu. Starší žáci k přesunu nevyužívají přestávky, chodí zbytečně pomalu, dlouhou dobu jim trvá převlékání, druhou hodinu končí zhruba o patnáct minut dříve. I když jsou prostorové možnosti špatné, vyučující z druhého stupně je zcela nevyužili a intenzita a efektivita výuky byla v některých hodinách nízká, v některých průměrná. Vyučující se občas

dopouštěli metodických chyb.

Hlavním motivačním prostředkem je v tělesné výchově soutěž. Vyučující většinou této možnosti využívali a snažili se zařazovat i další motivující prvky (např. pochvalu či cvičení a soutěžení se žáky). V některých hodinách však motivace značně chyběla. Vztah k předmětu kladně ovlivňuje také klasifikace, většina žáků je hodnocena výborně a chvalitebně.

Komunikace všech pedagogů se žáky byla bezprostřední a kamarádská. Žáci až na několik výjimek této skutečnosti nezneužívali. Hodnocení předmětu provádějí všichni učitelé s důrazem na snahu a teprve poté přihlížejí k výkonnosti. Nedostatkem je absence průběžné klasifikace, v některých třídách chybějí zápisy známek v žákovských knížkách. Učitelé nemají žádnou dokumentaci ke sledování výkonnosti v průběhu školního roku ani po dobu školní docházky.

Plánování a příprava výuky jsou celkově na dobré úrovni. Personální podmínky jsou průměrné. V oblasti materiálních a psychohygienických podmínek převažují negativa, jsou ještě vyhovující. Organizace, formy a metody výuky jsou celkově na dobré úrovni, stejně jako motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Kvalita vzdělávání v předmětu tělesná výchova je celkově průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Výhledový plán rozvoje školy není zpracován písemně. Hlavním dlouhodobým koncepčním záměrem ředitelky a obce bylo rozšířit neúplnou základní školu o druhý stupeň. Bylo nutné vybudovat nové učebny a od školního roku 1996/1997 školu postupně doplňovat o šestý až devátý ročník a zajišťovat i odpovídající personální obsazení. Pro žáky druhého stupně byla zavedena poměrně široká nabídka volitelných předmětů.

Aktuálním úkolem v oblasti materiálního zabezpečení je dokončit učebnu pro rodinnou výchovu v suterénu a zprovoznit plynovou kotelnu. Dalším cílem bude vybudovat dílny z kotelny na tuhá paliva a vyřešit prostory šaten. Dlouhodobější úkoly pro výchovně vzdělávací oblast nejsou zřejmé.

Ředitelka školy zpracovala plán práce pro školní rok 1999/2000, který obsahuje převážně informace organizačního charakteru. Učitelé s ním byli seznámeni až dne 27. září 1999. Obecně formulované cíle (např. zajistit dobrou úroveň vědomostí vzhledem k individualitě dětí, rozvíjet a upevňovat morální vlastnosti dětí) neumožňují orientovat pozornost ve směru nápravy určitých konkrétních nedostatků. Prostředky realizace uvedeny nejsou. Cíle neodrážejí současný stav (např. nejsou zahrnuty požadavky na doplnění učebních pomůcek). Roční plán není zaměřen na vývoj školy ani jasně nestanovuje priority.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola. V učebních plánech vyučovacích předmětů bez určené pevné týdenní hodinové dotace byly doplněny konkrétní počty hodin pro jednotlivé ročníky. Učební plány pro celý vzdělávací cyklus (druhý stupeň) byly vypracovány až v průběhu inspekce.

Ředitelce školy se podařilo ve spolupráci se zřizovatelem a školským úřadem realizovat dlouhodobý cíl - rozšířit školu o druhý stupeň a zajistit personální obsazení. Koncepce dalšího rozvoje není zcela zřejmá. Dílčí plánování není funkční, nevychází z analýzy současného stavu a nevytváří podmínky pro koncepční práci pracovníků školy. Plánování vykazuje slabá místa, je ještě vyhovující.

Organizování

Školu vede pouze ředitelka. Zástupce není stanoven, i když škola splňuje podmínky pro jeho jmenování (počet tříd) dané § 8 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Do řízení školy není začleněna ani administrativní síla. Organizační struktura není zcela funkční, protože veškeré organizační a provozní záležitosti chodu školy řeší ředitelka sama. Metodické sdružení ani předmětové komise ve škole vzhledem k její velikosti nepracují. Ředitelka školy stanovila odpovědnost pracovníků za přidělené úseky. Jejím hlavním poradním orgánem je pedagogická rada.

Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávacího procesu je ve škole vedena v souladu s § 38a odst. 1 zákona ČNR č. 29/19984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon). Kontrola hospodářské dokumentace, účetní evidence a personální dokumentace, uvedené pod písm. i), j) výše zmiňovaného paragrafu, nebyla provedena. Je vedena školským úřadem a zřizovatelem.

Chod školy upravuje vnitřní řád. Jeho ustanovení vycházejí z § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Žáci s ním byli seznámeni na začátku školního roku. Pravidla chování jsou formulována většinou formou zákazů a příkazů. Práva žáků v řádu obsažena nejsou, přestože bylo ředitelce školy doporučeno ve zprávě z orientační inspekce provedené ve škole dne 6. března 1997 inovovat řád o tato ustanovení.

Jak již bylo zmíněno, rozvrh hodin v některých případech nerespektoval základní pokyny uvedené v § 9 odst. 2 a 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. V průběhu inspekce byly v souladu s citovanou vyhláškou upraveny počty hodin v jednom sledu ve třetím a osmém ročníku, délka hlavní přestávky byla prodloužena z patnácti na předepsaných dvacet minut a byla upravena délka vyučovacích hodin cizích jazyků. Některé přestávky mezi vyučovacími hodinami jsou pouze pětiminutové, přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním je kratší než šedesát minut. To je v rozporu s ustanovením § 9 odst. 2 citované vyhlášky. V průběhu inspekce byly také odstraněny drobnější formální nedostatky v katalogových listech žáků a třídních knihách. Ostatní kontrolovaná dokumentace je řádně vedena.

Škola nepodporuje zájmové a mimoškolní aktivity žáků. Nezajišťuje ani pobyt dojíždějících ve školní budově (např. v době do odjezdu autobusu).

Informační systém ve škole vychází z organizační struktury, zásadní informace jsou učitelům sdělovány na pedagogických radách, které jednají podle plánu zpravidla pětkrát během školního roku. Ostatní porady organizačního a provozního charakteru svolává ředitelka podle aktuální potřeby. K předávání pokynů a informací slouží i vývěska ve sborovně.

Rodiče jsou o prospěchu a chování žáků informováni prostřednictvím žákovských knížek nebo notýsků, čtyřikrát ročně jsou svolávány schůzky rodičů, probíhají také konzultační dny. Při řešení závažnějších přestupků či výchovně vzdělávacích problémů jsou rodiče zváni do školy k osobnímu jednání.

S učiteli a rodičovskou veřejností spolupracuje také výchovná poradkyně. Zaměřuje se zejména na péči o profesionální orientaci vycházejících žáků, organizuje besedy, ankety, exkurze, jedná s pedagogicko-psychologickou poradnou, podílí se na řešení výukových a výchovných problémů a pracuje zároveň jako protidrogový preventista. Má stanoveny konzultační hodiny (jedenkrát týdně). Aktuální informace sděluje kompetentním osobám bezprostředně. Důvěrné materiály o žácích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Škola realizuje několik akcí, kterými se prezentuje na veřejnosti. Pořádá např. školní akademii, v období vánoc vystupuje pěvecký sbor v kostele, žáci ze školní družiny vyzdobili svými pracemi dětské středisko apod.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999 obsahuje jen některé údaje

uvedené v § 17e odst. 2 a 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Neanalyzuje předchozí období, nevymezuje dobré a slabší výsledky, které by byly východiskem pro další činnost školy. Zpráva nebyla prokazatelným způsobem projednána na poradě pracovníků.

Organizace výuky vykazuje slabá místa. Pozitivně je naopak hodnocen informační systém a prezentace práce školy na veřejnosti. Vzhledem k vyrovnanosti kladů a záporů je celkově organizování na průměrné úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k velikosti školy je ředitelka s učiteli i ostatními zaměstnanci v každodenním kontaktu, což je základem jejího řízení. Snaží se podporovat pozitivní vztahy na pracovišti. Systém vedení a motivování lidí však není zcela propracovaný. Ředitelka školy využívá odborné způsobilosti a schopnosti pedagogických pracovníků, vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání. Učitelé se podle svého zájmu účastní většinou jednorázových akcí organizovaných Pedagogickým střediskem Školského úřadu Cheb nebo Centrem pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v Plzni. Učitelům s krátkou pedagogickou praxí nebo učitelům bez odborné způsobilosti není poskytována metodická pomoc. Ředitelka školy nevypracovala kritéria pro hodnocení pracovníků. Sebehodnocení školy se uskutečňuje pouze částečně v průběhu pedagogických rad.

Vzhledem k převažujícím nedostatkům je vedení a motivování pracovníků ještě vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Ke kontrole výchovně vzdělávacího procesu je ve škole kompetentní pouze ředitelka. Nemá však písemně zpracován plán kontrolní činnosti. Záznamy o kontrole pedagogické dokumentace ani hospitační záznamy nejsou vedeny. V letošním školním roce do doby konání inspekce ředitelka žádnou hospitační činnost neprováděla. Z předchozího období předložila pouze stručný přehled navštívených vyučovacích hodin, obsahující jen datum hospitace. Vedeny jsou záznamy o kontrolách provozních zaměstnanců. Hospodaření školy kontroluje obec, ředitelka spravuje pouze drobnou peněžní zálohu, o té je vedena pokladní kniha.

Pro hodnocení výsledků výuky využívá ředitelka pouze běžných prověrek z jednotlivých předmětů, vyučovaných v 8. a 9. ročníku, klasifikaci srovnává s předchozími obdobími. Získané informace však dále nevyužívá.

Kontrolou povinné dokumentace a sledováním výuky v jednotlivých předmětech bylo zjištěno, že uvedené nedostatky kontrolního systému neovlivňují zásadně negativním způsobem průběh výchovně vzdělávacího procesu.

V kontrolním systému školy se projevují výrazné nedostatky. V podstatě chybí hospitační činnost jako jeden ze zdrojů informací o kvalitě výchovně vzdělávací činnosti školy. Kontrolní systém je neúčinný, neumožňuje získávat fakta o úrovni a výsledcích výchovy a vzdělávání. Je nevyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelce se zcela nepodařilo řídit dnes již úplnou základní školu bez výraznějších nedostatků. Rozšířením školy o ročníky druhého stupně se zvýšil počet žáků i pedagogických pracovníků. Přesto organizuje provozní i administrativní záležitosti chodu školy nadále zcela sama. Chybí také pružnější orientace ve školských předpisech. Ve škole panovala přátelská atmosféra, některé nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Rezervy jsou zejména v oblasti plánování, vedení pracovníků a kontroly. S ohledem na převažující negativa je kvalita řízení školy ještě vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina má dvě oddělení, ve kterých je celkem zapsáno 27 žáků. Výchovně vzdělávací práce je rámcově vymezena celoročním plánem. Programová nabídka vychází ze zájmu žáků a má zábavný a odpočinkový charakter.

Personální podmínky provozu jsou velmi dobré, provoz zajišťuje vychovatelka a na částečný úvazek dlouholetá učitelka prvního stupně. Jedno oddělení má k dispozici vlastní prostory, činnost druhého oddělení probíhá v učebně prvního ročníku. Vybavení umožňuje realizovat zájmový program. Různý materiál pro práci si obstarává vychovatelka většinou svépomocí. Prostředí družiny je vkusně vyzdobené většinou společnými pracemi žáků a vychovatelky.

Práce se žáky byla dobře připravená. Náměty činností byly aktuální a zajímavé. Žáci se do nabízených aktivit zapojovali s chutí, velmi oblíbené byly různé soutěživé hry. Vztah mezi nimi a vychovatelkami byl přátelský a většinou bezprostřední. Žáci se účastní různých soutěží pořádaných mezi družinami, prezentují svoji práci před rodičovskou veřejností, dětské práce tvoří výzdobu místního zdravotnického střediska.

V rámci hodnocení práce školní družiny byla kontrolována také dokumentace - zápisní lístky a přehled výchovně vzdělávací práce. Kontrolovaná dokumentace je řádně vedena v souladu s § 9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.

Činnost školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

Integrace žáků se zdravotním postižením

V zahajovacím výkazu pro školní rok 1999/2000 škola vykazuje 5 integrovaných žáků se zdravotním postižením z druhého až devátého ročníku (většinou se jedná o vývojové poruchy učení). Ke kontrole dokumentace byly předloženy jen dva odborné posudky s platným termínem pro zařazení k integraci, vypracované Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chebu. Škola na integrované žáky nepožaduje od Školského úřadu Cheb finanční příspěvek. Nejsou pro ně zpracovány individuální vzdělávací programy.

Integrace žáků je formální, u všech vykazovaných není podložena platným odborným posudkem.

Náprava poruch řeči

Nápravu poruch řeči provádí s vybranými žáky vyučující prvního stupně, která má pro tuto činnost odbornou způsobilost. Sledovaná část vyučovací jednotky obsahovala základní úkony důležité pro práci a přístup k žákům s vadou řeči. Zahrnovala individuální péči, gymnastiku mluvidel, průpravná cvičení artikulace, dechová a rytmická cvičení, slovní hry i modelové komunikační situace. Chybí větší zásobník pomůcek, pro další zkvalitňování práce učitelky by byla vhodná návštěva výuky nápravy řeči u zkušených pedagogů okresu.

Úroveň výuky nápravy řeči je na dobré úrovni.

Dotazníky pro rodiče

V průběhu inspekce byly rozdány dotazníky rodičům. Ze 115 jich bylo vráceno 105, což je 91,3 %. Nejvíce jsou rodiče spokojeni (94,3 %) s informovaností o výsledcích dítěte. Více než dvě třetiny z dotázaných (70,5 %) pozitivně hodnotí nabídku volitelných předmětů. Kritické připomínky byly ze strany rodičů naopak vzneseny k nabídce zájmových kroužků a mimoškolních aktivit. S touto oblastí činnosti školy je spokojena pouze přibližně třetina z nich (35,2 %). Naopak kladně rodiče ocenili snahu ředitelky školy a obecního úřadu zachovat školu v obci a rozšířit ji o druhý stupeň. Názory rodičů v mnohém korespondují se zjištěními a závěry inspekčního týmu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Cheb pod č. j. 31-98 s účinností od 23. února 1998, ze dne 2. března 1998
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999
- plán práce školy pro školní rok 1999/2000
- povinná dokumentace školy podle § 38a písm. b) až h) zákona ČNR č. 29/1984 Sb., školský zákon
- podkladová inspekční dokumentace pro základní školy
- tematické plány sledovaných předmětů

ZÁVĚR

Posouzením sledovaných oblastí činnosti školy byla vymezena

pozitiva

- snaha zlepšovat materiální vybavení školy
- pěkné pracovní prostředí ve třídách
- široká nabídka volitelných předmětů
- velmi dobrá kvalita výuky na prvním stupni
- činnost školní družiny

negativa

- nekonceptnost plánování, nefunkční kontrolní systém, slabá místa ve vedení pracovníků
- nízká formální i obsahová úroveň výroční zprávy o činnosti školy
- délka některých přestávek mezi vyučovacími hodinami a délka přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním neodpovídá ustanovení § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb.
- nedostatečné vybavení pomůckami

Zjištěné nedostatky v řídicí práci neovlivňují zásadním způsobem úroveň výuky.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech vykazuje celkově dobré výsledky. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou čerpány efektivně ve prospěch žáků. Řízení školy je ještě vyhovující.

Celkově je činnost školy hodnocena jako dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Vrátníková	Mgr. Marie Vrátníková v. r.
Členové týmu	Mgr. Bohumil Adamec	Mgr. Bohumil Adamec v. r.
	Mgr. František Mottl	Mgr. František Mottl v. r.
	Mgr. Alena Rájová	Mgr. Alena Rájová v. r.
	Mgr. Zdenka Spalová	Mgr. Zdenka Spalová v. r.
	Mgr. Jaroslav Šafránek	Mgr. Jaroslav Šafránek v. r.

V Chebu dne 19. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. listopadu 1999

Razítko

Ředitelka školy	Titul, jméno a příjmení	
	Mgr. Eva Kocmanová	Mgr. Eva Kocmanová v. r. Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Cheb	15. 12. 1999	Sekanina Vladislav v. r.
Zřizovatel: Obec Velká Hleďsebe	15. 12. 1999	213/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	Nebyly vzneseny	